

Griftetalets tid och evighet

Vad som var näst intill omöjligt för 50 år sedan i samband med begravning har i dag blivit naturligt och normalt. Det kunde i viss mån förekomma förr också om det gällde kända och bemärkta personer. Vid en konungs begravning stod kronan kvar på kistan tills en person bar undan den just innan överlåtelsen och orden . *Av jord har du kommit. Jord skall du åter bli.* Kungen var bara en människa som alla andra. I jämlikhetens och inkluderings namn har nu alla blivit bemärkta i den meningen att sådant som kännetecknat dem eller som de utfört under livet markeras genom olika attribut på och omkring kistan. Ett par fotbollsskor eller ett uppspänt segel, foton på personen i verksamhet. Begravningsentreprenörer kan nämna många fler exempel.

Att minnas den döde och glädjas över goda sidor och intressen kan inte vara fel och prästen bör nog nämna något därom för att dela de anhörigas minnen. Att släppa taget om en kär anhörig är svårt för oss alla men frågan är om dessa yttringar vid begravningar är till hjälp eller om perspektivet förskjuts för mycket bakåt mot levnaden så att man blir döv för allvaret och löftet om liv. Detsamma gäller för musiken då snart sagt all form av musik, som kanske den döde tyckte om eller de anhöriga finner passande, kan framföras. Det behöver inte sägas att blommor utgör ett undantag men också att dessa har blivit talrikare och arrangerade.

Det är svårt att ändra på och återgå till ett äldre sätt eftersom det som har tillåtits för vissa måste vara det också för andra och där är kyrkan nu.

Om kyrkan vid begravningar tillåter anhöriga att lägga all vikt vid den dödes liv i tiden måste det bli svårt att öppna deras sinnen för evigheten. Allt fler i dag räknar inte med något mer än detta liv på jorden. Hos många kyrkotillhöriga finns bara en svag aning om något mera. Få har en mer medveten tro att Jesu löfte skall infrias men också den tron kan vara svag. Att inte veta gör det svårt att föreställa sig, men det får inte framstå som att vara också kyrkans svar, eftersom det kan tolkas som att det inte finns något svar. Människor söker då efter svar på annat håll – reinkarnationstron är t.ex. vida utbredd i dag och anses som ett rimligt svar på dödens problem. I TV- program får människor som upplever spöken/andar i sina bostäder av medier försäkran om att det är verkliga personer som lever fast de är döda.

Om det verkligen förhåller sig så att kyrkans förkunnare i stor utsträckning i griftetalen uppehåller sig vid den dödes leverne, verksamhet och egenskaper frågar man sig om det stannar vid detta eller om och i så fall vad som följer därefter. Från att det har varit självklart att nämna Jesu gärning och löfte om liv till den som tror har kanske en förskjutning skett till något allmänt om alla människors lika värde och att Gud är kärleken i syfte att inkludera alla. Vid överlåtelsen behöver man inte nämna Jesus utan kan välja annat alternativ.

Löftet och hoppet.

Under denna rubrik fanns i 1986 års kyrkohandbok texter koncentrerade kring tron och Jesu löfte om liv, om dödens realitet och det jordiska livets förgänglighet, om himmelen och det nya livet. Däremot saknas ord om synd och lag och om människor som inte tror som t.ex. Joh.3:36 .Syftet är väl att kallelsen sker genom evangelium. Jesus talar om en dubbel utgång och att det nya livet tar sin början här i tron på honom och i hans efterföljd. En förkunnelse som inte räknar med honom utan utgår från något allmänt om Gud som älskar alla kan

inte kallas kristen. Någon vikt läggs inte vid omvändelse och tro, möjligen efterföljd men det är ju något som hör samman med tron. Vad har det blivit av katekesens – Varför kallas du kristen? -*Jag kallas kristen, emedan jag genom dopet är upptagen i Jesu Kristi församling och med församlingen tror och bekänner honom vara min Frälsare och Saliggörare.*- Vad som sägs här gäller både för tid och evighet. Det nya livet är inte något som automatiskt tar över när vi dör, det har sin upprinnelse i tiden, det måste vinnas här. Jesus liknar ju himmelriket vid en skatt i en åker eller en värdefull pärla. Den som finner den gör allt för att få den. Det är när man finner denna skatt hos Jesus och tar emot den som man vunnit allt och har löfte att få leva om man än dör. Jesus får inte bli någon som man pliktskyldigast nämner eller inte nämner alls. Han är den oerhörde som har svaret för oss och som är det allra angelägnaste för oss att söka och finna och ta emot här i livet. Det är angeläget att kyrkans undervisning i dag provas och undersöks i förhållande till evangeliet och kyrkans bekännelse. Det gäller också griftetal.

- *Sökas skall Kristus, om Kristus skall finnas, sökas av innersta hjärta och själ. Säljas skall allt, om den pärlan skall vinnas, pärlan som heter vårt eviga väl. Ljumma, lata sökare finner ej sin Frälsare – (ps 266:2).*

Jonas Falck